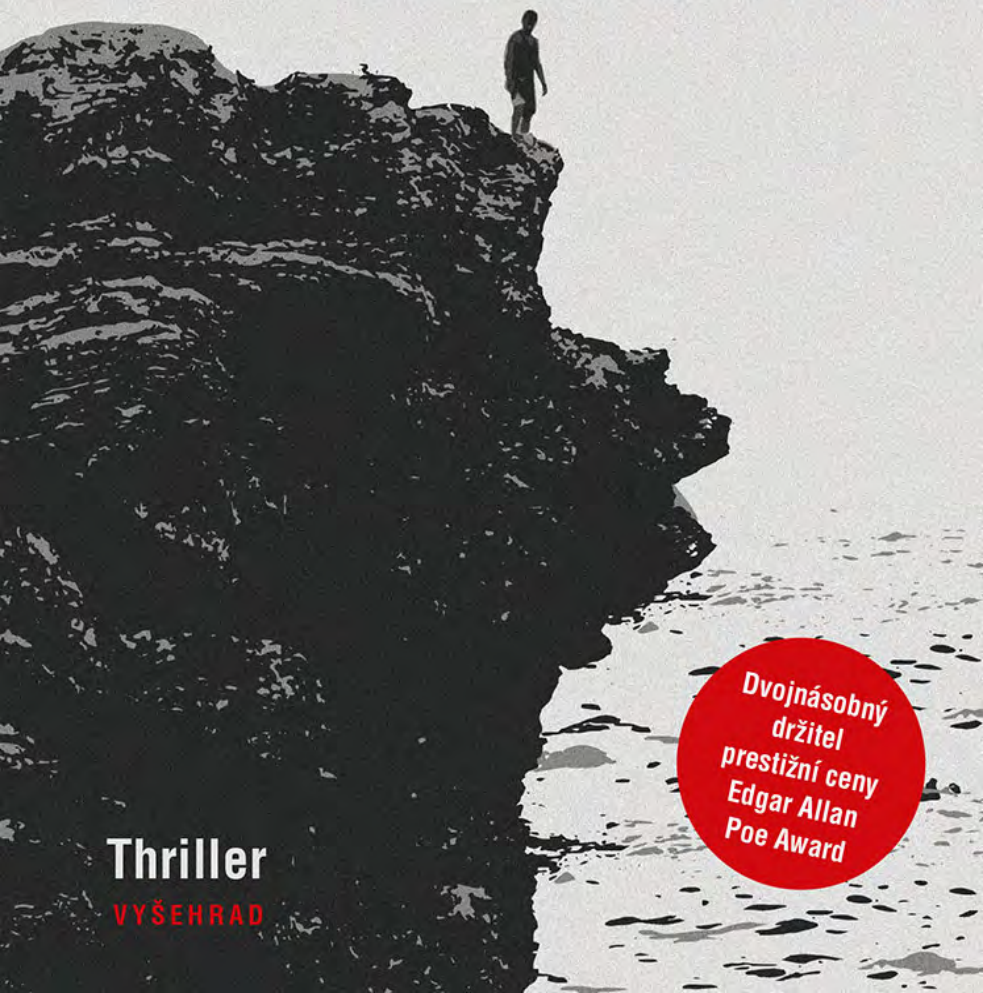

JOHN HART

Zavržený

Thriller

VYŠEHRAĐ

Dvojnásobný
držitel
prestižní ceny
Edgar Allan
Poe Award

Zavržený

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

John Hart
Zavržený – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

JOHN HART
Zavržený

JOHN HART

Zavržený

VYŠEHRAĐ

The Unwilling

Text Copyright © 2020 by John Hart

Published by arrangement with St. Martin's Publishing Group.

All rights reserved.

Translation © Jindřich Mandák, 2023

Cover illustration © Sabina Chalupová, 2023

ISBN tištěné verze 978-80-7601-828-0

ISBN e-knihy 978-80-7601-829-7 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-7601-830-3 (1. zveřejnění, 2023) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7601-831-0 (1. zveřejnění, 2023) (mobi)

*Obdivuhodnému člověku
Tommyu Dobsonovi*

1

Daniel Reed věděl o bývalých policistech spoustu věcí a jednou z nich bylo, že ne všechno *poldovské* zemřelo, když člověk skončil, šel do invalidního důchodu nebo ho vyhodili za kouření trávy. Čtyři roky před sebou sunul mop na autobusovém nádraží a stále cítil to pálení pod límcem, to svrbění kůže, které ho nutilo zvedat oči od kbelíku a popraskaných dlaždic.

Nejdřív uvažoval o těch mladých. Rozvalili se na lavičce, opilí a hluční, ale to nijak nevadilo. Následovali rodinky a hipíci, pak starci a těhotná žena a vojáci v uniformě. Za sklem bloumaly po chodbě dvě patnáctky z Raleighu a nějaký tučet lidí čekal na zavazadla a starý Mac se v tom vedru potil, když je tlačil před sebou ven z budovy a stavěl do řady. Daniel zažil tisíc podobných dnů v jižanském městečku utýraném válkou. Jeho oči nevyhnutelně spočínuly na hezké dívce ve žlutých šatech. Bylo jí asi osmnáct, měla ošuntělý kufřík a kožené boty, co se začínaly rozpadat. V následující hodině po ní občas koukl: popocházení ode zdi ke zdi, pomalé obrátky, sklopená hlava. Najednou stála nehybně s pootevřenými rty.

Daniel sledoval její pohled a v temném výklenku vedoucím do haly zahlédl štíhlého, kostnatého mladíka. Zastavil se půldruhého metru od dvoukřídlých dveří a zůstal stát dost dlouho, aby se rozhlédl po lidech v místnosti. Daniel hned pomyslel na Vietnam a mladíkův nedávný návrat z války. Prozrazovalo to něco v jeho postoji, určité ostražitosti. Když vyšel na světlo, pohlédl Daniel pozorněji na tričko s nápisem

Zeppelin, lícní kosti, pásek z černé kůže, tyrkysu a zašlého stříbra. Vybledlé džíny se odíraly o okraje starých bot; když prošel kolem, byl cítit naftou, whisky a tabákem. „Detektive,“ pozdravil ho, ale Daniel zahanbeně odvrátil zrak s tím, že je starý a zkouřený, že k policii už nepatří. Počkal, až lítací dveře vrhnou do místnosti záblesk slunečního světla, a pak požádal pokladní, jestli by mohl použít telefon. Podala mu ho, on z paměti vytočil policejní stanici a jmenovitě si vyžádal jistého detektiva.

„Okamžik, prosím.“

Na lince se rozhostilo ticho, Daniel sledoval, jak mladík přechází silnici a v posledním pruhu se dává do klusu poté, co na něj zatroubil projíždějící nákladák. V jasném slunci se ukázalo, že je to pohledný mladík: podle pasu, ramenou a úhlu čelisti. Jednou se ohlédl a stáhl si tmavé brýle na oči.

Do prdele, pomyslel si starý policista.

Prostě... do prdele.

Detektiv French převzal hovor z telefonu na pracovním stole svého parťáka. „French,“ ohlásil se a poslouchal. „To vypadá nepravděpodobně.“ Ještě chvíli poslouchal, pak volajícímu poděkoval a zavěsil.

„Všechno v pořádku?“

French pohlédl na známé rysy v parťákově tváři. On a Ken Burklow spolu pracovali dvacet let a měli mezi sebou jen málo tajemství. Jedno mělo právé vyjít najevo. „Jason je zpátky ve městě. To byl Reed z autobusového nádraží.“

„Reed je vypatlaný.“

„Ne natolik, aby nepoznal mého nejstaršího syna.“

Burklow se zapřel zády v židli, rysy mu ztvrdly a zatvářil se nespokojeně. „Myslel jsem, že Jason je pořád ve vězení.“

„Bydlí v přechodné ubytovně v Raleighu. Už sedm týdnů.“

„A tys nepovažoval za nutné říct mi, že je venku?“

„Musím zavolat manželce.“ French vytočil číslo a pozoroval emoce zračící se v parťákově tváři. Smutek. Obavy. Hněv.

„Nebere to.“

„Půjde domů?“

„Ne po tom, jak to dopadlo.“

„Tím si nemůžeš být jistý.“

„To by matce neudělal. Ne po tom, co se stalo posledně.“

„To jsi říkal, ale prosím tě. Vietnam. Vězení. Kdo ví, co udělá. Slyšel jsi, co se povídá.“

French si přešel dlaní po obličejí a nešťastně si povzdechl.

Dvacet devět potvrzených zabitých...

To byl ten příběh: Dvacet devět v jeho prvním roce.

Vytočil několik dalších čísel, položil několik otázek a zavěsil. „Žena není u sousedů ani u žádné přítelkyně.“

„A co teda Gibby? Pokud Jason nepůjde domů...“

Otázka vyzněla do ztracena. French uvažoval o Gibsonovi, svém nejmladším synovi. „Gibby je ve škole. Ten by měl být v pohodě.“

„Ne ne, je přece maturitní volno.“

French si to spočítal a uvědomil si, že jeho parťák má pravdu. Maturitní volno se stalo tradicí od prvního roku odvodu. Poslední tři pátky před závěrečnými zkouškami maturanti vynechali vyučování a místo něj šli do zaplaveného lomu jižně od města. Učitelé zamhouřili oči a stejně se zachovali i policisté. Gibby bude tam a měl by, všichni by tam měli být. Tak se to v souvislosti s koncem dětství, školy a s válkou v jakési cizí zatracené džungli zkrátka dělávalo.

„Mrknu se do lomu,“ zvedl se Burklow. „Ty se pak můžeš podívat po manželce a říct jí, že Jason je ve městě. Dát jí čas, víš. Aby byla připravená.“

„To můžu zvládnout sám.“

„Neblbni.“ Burklow se vsoukal do saka a zkontroloval zbraň. „Ani Superman nedokáže být na dvou místech naráz.“

William French nebyl žádný génius, ale byl dostatečně inteligentní, aby to o sobě věděl. Byl to vyrovnaný, zásadový a rozhodný muž, z něhož se stal lepší policista, než by se dalo čekat. Totéž platilo o jeho manželství. V den, kdy se potkali, byla Gabrielle mimo jeho ligu a totéž platilo o dni, kdy se vzali. Jednou se

jí zeptal, jak někdo, kdo studoval literaturu na Vanderbiltu a byl ozdobou každého místa, kde se objevil, se vůbec mohl usadit s člověkem, co nedokončil střední a tři roky dělal práci, která ho mohla připravit o život. Políbila ho na tvář, položila mu ruku na srdce a řekla: „Už se mě na to nikdy neptej.“ Po třech synech a o třicet let později pro něj stále znamenala požehnání – celý jeho život –, jednoho syna však již ztratila.

Ted' tohle...

Zaparkoval před svým domem a jako mnohokrát předtím si pomyslel, jak prázdně vypadá. I to mělo co dělat s válkou. Pohřbili svého nejstaršího syna, pak byli svědky, jak se jeho bratr dvojče vrátil ze stejného konfliktu jen proto, aby se zapletl do spirály násilí, drog a věznění. Z tohoto pohledu Vietnam zabil dva z jejich tří chlapců, Roberta kulkou do srdce a jeho bratra mnohem záhudněji. Jason nikdy nemluvil o tom, co dělal ve službách své vlasti, ale Burklow měl přítele na ministerstvu obrany. Odmítl poskytnout podrobnosti, ale jednou prohlásil, že je *válka* a *VÁLKA* a že Jason bojoval v té druhé.

„Gabrielle?“

Po všech těch letech truchlení se ticho uvnitř domu stalo jeho přirozenou součástí. Součástí velkého domu, jehož duše byla na cucky. Když se blížil k ložnici, zaslechl French tekoucí vodu a zastavil se v místě, kde byly dveře od koupelny na pár centimetrů pootevřené.

„Zlato?“

Ležela ve vaně potmě, on však její obrysy zahlédl na kachličkách.

„Nerozsvěcuj.“

Sundal ruku z vypínače a přemýšlel, jestli to věděla, nebo jen hádala. Když jeho zrak přivykl tmě, viděl její tvary lépe. Voda jí vystoupala až ke křivce prsou, pažemi si objímala holeně.

Aniž se otočila, řekla: „Jsi tu kvůli němu?“

„Co tím myslíš?“

V tu chvíli naklonila hlavu a v jednom oku se jí zablýsklo. „V půlce odpoledne jsi nepřišel domů od doby, co jsme byli novomanželé. Ptám se, jestli jsi tu kvůli Jasonovi.“

French si nešťastně povzdychl. „Kdo ti řekl, že je zpátky?“
„Volala Marion. Viděla ho na náměstí. Měl delší vlasy, ale poznala ho. Říkala, že byl bledý, že ve vězení zhubl tak deset kilo.“

„Já to vyřídím, Gabrielle. Slibuju.“

„Gibby ho bude chtít vidět, být s ním...“

„To nedovolím.“

„Jak tomu zabráníš?“

„Gabrielle...“

„Je nebezpečný, Bille. Je nebezpečný pro našeho syna. Copak to nevidíš? Copak to necítíš?“

French si znovu povzdychl a klekl si k vaně. Gabrielle se pokoušela najít v srdci místo pro muže, jakým se Jason stal, ale ten jí to neulehčoval. Heroin. Vězení. Vliv, jaký měl na Gibbyho. Před Jasonovým odsouzením nechtěl Gibby nic jiného než jít v bratrových stopách, dovědět se o mariňácích a válce, a jestli by i on měl jít do Vietnamu. „Poslyš,“ řekl. „Chtěl jsem ti jenom osobně říct, že Jason je zpátky, a slíbit ti, že před ním Gibsona ochráním.“

„Ty si myslíš, že jsem hloupá, vid’? Pošetilá, přehnaně starostlivá ženská.“

„Ale to víš, že ne.“

„Kdybys byl matka, chápal bys to.“

„Jason by svému bratrovi nikdy neublížil.“

„Ne úmyslně. Ne ze zlé vůle.“

Zbytek nedopověděla, ale chápal její hlubší obavy ze zkaženosti, klamu, nebezpečných nápadů.

„Gibby není ve škole,“ řekla. „Věděl jsi to?“

„Mají volno. Bude s přáteli v lomu. Ken už se po něm šel podívat.“

„Co když ho Jason najde dřív?“

Před strachem v očích své ženy odvrátil French pohled. Gibby pro ni znamenal všechno, kdežto Jason všechno ničil. „Půjdu taky,“ prohlásil. „Najdu ho.“

„Jdi. Přiveď ho domů.“

French vstal, ale neodešel. Zastrčil ruce do kapes a pohlédl dolů na temeno její hlavy a matnou vlhkou křivku jejího

ramene, části těla své ženy na zástěře temné hladiny. „Dřív nebo později bude Gibson chtít svého bratra vidět.“

„Postarej se, ať je to později.“

„Jason byl zavřený přes dva roky. Odseděl si to.“

„Jde mi jenom o Gibbyho. Je mi to líto, Bille, ale tak to je.“

„Nechceš si s ním aspoň promluvit?“

„S Jasonem?“

„Ano.“

„O čem?“ zeptala se. „O heroinu?“

2

Lom znamená pro různé lidi různé věci. Pro mě je o převýšení. Tvrdí se, že z vrcholku útesu je to k hladině asi čtyřicet metrů, a při pohledu z vody má člověk pocit, že to tak bude: žulový sráz, šedivé nebe nahoře. Kvůli vší té fádnosti vypadá útes nepatrně a já vím, co lidi napadne, když splývají na zádech nebo se koukají nahoru z úzkého pobřeží vedoucího lomem.

To bych zvládl.

Čím víc pijí, tím si jsou jistější. Je to jenom voda, říkají. Jenom skok po hlavě. Jak těžké to asi může být?

Ale pak vyšplhají nahoru.

První slušná římsa je ve výšce skoro dvaceti metrů a z té lidé skáčou. Jen málo jich vyleze k další vhodné římsě. Řekněme pětadvacet metrů. Z nějakého důvodu vypadá dvakrát vyšší než ta předešlá. Ti, kdo vylezli až sem, se obyčejně ohnou v pase a pohlédnou dolů, jako by se cestou nahoru mohly změnit fyzikální zákony.

Na hladinu dopadáš rychlostí sto deset kilometrů za hodinu.

Za čtyři vteřiny jsi tam.

Ze třináctého podlaží vypadá voda jako ocelová deska a všichni si pamatují vyprávění, které slyšeli o tom klukovi, baseballistovi, co v sedmapadesátém přišel o život, když špatně dopadl a kolenem si přerazil čelist, zlomil si ji na čtyřikrát a roztránil si všechny zuby napravo. Viděl jsem to snad stokrát. Kluci zbledli a jejich přítelkyně říkaly: *Beru to zpátky, nedělej to.* Nejsem jediný, kdo skočil – bylo nás ještě

několik –, ale jenom jeden člověk měl kuráž skočit po hlavě, a to byl můj brácha.

Ten mrtvý.

„No tak, kámo. Jestli to chceš udělat, tak už to udělej.“
Zněl za mnou hlas mého nejlepšího kamaráda. „Víš, že se Becky dívá.“

Pohlédl jsem do lomu a viděl jsem Becky Collinsovou na nafukovacím kruhu asi třicet metrů od útesu. Byla stejně malá jako ostatní, ale nikdo jiný na sobě neměl bílé bikiny. Hlavu měla zvrácenou dozadu a myslím, že se smála. Dívka vedle ní se nejspíš smála taky. Seskupení raftů a kruhů kolem nich neslo polovinu maturitního ročníku. Ostatní byli na druhé straně lomu, v lese nebo se projížděli v některém z těch aut, která se blyštěla v dálce.

„Skočíš, nebo ne?“

Díval jsem se stranou dost dlouho, abych zachytil záblesk v Chanceových očích. Nebyl velký, ale rozdal by si to s každým, pokusil by se o každou holku. „Možná se dívá na tebe,“ řekl jsem.

„Já nejsem tak pitomej, abych skákal z týhle skály.“

Uvažoval jsem, co to o mně vypovídá. Už jsem skočil sedmkrát, ale nikdy po hlavě a všichni tam dole to věděli. Přísahal jsem, že to udělám do závěrečných zkoušek, ale to bylo už před dvěma lety a řekl jsem to ve vzteku. „Myslíš, že jsem pitomej?“ zeptal jsem se.

„Myslím, že jsi rocková hvězda.“

„McCartney, nebo Jagger?“

Chance se ďábelsky zašklebil. „To podle toho, jestli skočíš normálně, nebo po hlavě.“

Odvrátil jsem od něj pohled a myslil jsem na nepřesný dopad na hladinu v rychlosti sto deset kilometrů za hodinu. Lidi pode mnou začali skandovat.

„Po hlavě, po hlavě, po hlavě...“

Když to provedl brácha, byl to elegantní skok načrtnutý proti vysokému, bledému nebi a mně se o tom dodnes zdává: o tom, jak se vznesl a visel ve vzduchu, pak dlouhý pád – ani jsem nedýchal –, a jak se jeho ruce spojily těsně před dopadem na hladinu. Byli jsme u toho jenom tři, ale rozneslo se to.

Robert French skočil po hlavě z Dáblovy římsy...

Slyšeli jste to?

Věřili byste tomu?

V té době byl světový rekord ve skoku z útesu jenom o pět metrů vyšší, udělal ho nějaký chlápek v Argentině. Ale tohle byl plácek v Charlotte v Severní Karolíně roku 1967. Stalo se to před šesti lety, toho dne se můj nejstarší bratr stal bohem celého městečka. Lidé se ho ptali, proč a jak to udělal, kladli mu spoustu dalších otázek, ale jen čtyři z nás znali tu pravdu, na níž záleželo, a o tom se mi taky zdává: o tom, jak se mu rozzářila tvář, když se vynořil na hladinu, o těch očích, které vypadaly jasnější a živější. *Ať to Vietkong zkusí*, prohlásil, a vědělo nás to tehdy jen pár.

Robert se chystal do Vietnamu.

„Udělám to,“ řekl jsem.

„Hovno.“

„Tentokrát jo.“

„Tak jdi na to.“

„Becky Collinsová, říkáš?“

„Bude tě navždy milovat.“

Představoval jsem si ten skok snad tisíckrát a měl jsem z toho následující pocit: vítr ve tváři, pach vedra, prachu a vzdáleného deště. Vypjal jsem se s rozpřaženými pažemi na špičky. „Počítej mi do tří.“

„Počkej. Cože?“

„Žádný řeči, jo? Už tak je to dost těžký.“

„Ty vole...“

„Co?“ Nespustil jsem oči ze srázu.

„Ty vole. Jako fakt...?“

Něco v jeho hlase mě zarazilo: stín pochyb, paniky nebo strachu. „Nějakej problém, Chanci? Jsme tady, ne? Dva týdny do závěrečných zkoušek.“

„Prostě skoč po nohách, vole. Po nohách.“

„Soráč, cos říkal?“

„Přece víš, že to stejně neuděláš, ne? Po hlavě to nedáš.“ Chance vypadal nervózně, ruce obrátil dlaněmi vzhůru. „Chci říct... ale no tak. Je to pořád na jedno brdo, ne? Meleš o tom. Postavíš se tam. Ale po hlavě stejně nikdy neskočíš.“

„To ty mě hecuješ, ať to udělám.“

„Protože by mě ani ve snu nenapadlo, že bys byl takovej magor, abys fakt skočil. Je to třináct pater.“

„Myslíš, že se bojím?“

„Ne.“

„Myslíš, že to nedám?“

„Myslím, že tvůj brácha je mrtvej, ať už skočíš, nebo ne.“
Z tváří mi vyprchala barva.

Chanceovi to bylo jedno. „Robert je pryč, kámo. On ten skok neuvidí, nepoplácá tě po zádech ani neřekne: *Vítej v klubu*. Pořád bude pod zemí na tom hřbitově, co tak nenávidíš. Dál bude mrtvý hrdina a ty budeš dál kluk na střední.“

Chance mluvil vážně a ustaraně – nezvyklá kombinace. Odvrátil jsem se, když se nahoru na útes donesl pískot a někdo hluboko dole zajechel: *Dělej, ty srabe!* Našel jsem Becky Collinsovou, šmouhu hnědé a bílé. Stínila si oči, neječela. „Myslíš, že se zabiju, když to udělám?“

„Vím to.“

„Robert se nezabil.“

„Ruka Boží, Gibby. Šance jedna ku milionu.“

Hleděl jsem na Becky a myslel jsem na Boha, štěstí a svého mrtvého bratra. Námořní pěchota oznámila, že dostal zásah do srdce, co ho zabil dřív, než mohl cokoliv pocítit. Bezbolestná smrt, tvrdili, ale já jsem tomu nevěřil. „Před dvěma lety jsem řekl, že skočím po hlavě. Všem tam dole jsem řekl, že to udělám.“

„Myslíš všechny tamty?“ Chance ukázal na vodu, kde ještě víc kluků ječelo vzhůru proti útesu. „Myslíš Billa Murphyho, co Becky řekl do očí, že jsi ubožák, protože ti máma zakázala hrát fotbal? Myslíš tím toho pablba jeho brácha? Na toho se taky vyser. V sedmičce ti v jednom kuse střílel zezadu do hlavy papírový kuličky. A co Jessica Parkerová nebo Diane Fairwayová? Obě jsem zval na rande a vysmály se mi. Mimochodem, ani po tobě nijak nejedou. Říkej, že jseš moc tichej, odměřenej a že se až moc podobáš svému mrtvému bratrovi. Poslouchej, Gibsi, nikomu z těch tam dole absolutně nic nedlužíš. Ta banda tam dole, ty lidi...“ Ukázal dolů.

„Prázdný palice, sráči a nafrněný krávy. Neznaj tě a ani tě znát nechtěj. Možná tak tři za něco stojí a ti jediní na tebe neječí, aby ses zabil.“

Vyklonil jsem se přes okraj; v zrcadlicích stínech jsem viděl namachrované sportovce, zhulence a hezké holky. Většina se smála nebo usmívala nebo na mě pokřikovala.

Dělej...

Po hlavě...

Po hlavě, ty podělanej sráči...

Připlouvali na raftech blíž ke břehu, aby měli lepší výhled: skládačka gumy, hladké kůže, kousků bikin, které vypadaly jako barevné plachty. Ještě chvíli jsem poslouchal, pak jsem zkoumal oblohu, rozervanou skálu, vzdálenou známou vodu. Nakonec jsem se podíval na Becky Collinsovou, která plula s jedinou přítelkyní odděleně od ostatních. Seděla nehnutě s jednou rukou na ústech a druhou přitisknutou k srdci. „Víš co,“ řekl jsem konečně, „nejspíš máš pravdu.“

„Fakt?“

„Jo, částečně.“

„Co myslíš tím *částečně*?“

Neměl jsem rád zbytečné lži, a tak jsem zavrtěl hlavou, pak jsem se otočil od okraje a vydal jsem se ke stezce směrem dolů. Chance šel za mnou, ale obavy ho neopouštěly.

„Počkej, brácho. Co to má znamenat?“

Byl jsem zticha, neměl jsem chuť sdílet přesvědčení, které do mě zasel. Bylo to silné a zvláštní, ta možnost mě opájela.

Já sám, pomyslel jsem si.

Skočím, až budu sám...

Nebylo to poprvé, kdy jsme s Chanceem scházeli po té dlouhé stezce dolů. Šli jsme po úbočí, pak jsme sbíhali ostrými zatáčkami mezi stromy a vyběhli o pár set metrů níž na druhé straně lomu, kde lidé parkovali. Kráčeli jsme k okraji pole, zastavili jsme se a pohlédli dolů. Chance do mě šťouchl. „Je na pláži vlevo.“

„Nedíval jsem se po ní.“

„No jasně.“

Becky mě zahlédla a zamávala. Obklopovala ji parta kluků, většinou fotbalistů. Jeden z nich si všiml, že se dívám, a plivl na rozpukanou žulovou desku, která vedla k pláži.

Chance zavelel: „Pojď. Zajdem někam na pivko.“

Zahnuli jsme na cestičku, která nás dovede k vodě, ale ve stínu pod borovicemi jsme postřehli pohyb. Na bobku tam seděl nějaký muž opřený zády o kmen stromu. Naklonil hlavu a típl cigaretu o zem. „Všiml jsem si tvýho představení. Chvilku jsem si myslel, že to fakt uděláš.“ Vstal a vystoupil na světlo: černé vlasy a džíny, věžeňsky bleďá pleť. „Nazdar, bratříčku.“

Jason byl o pět let starší, ale stejně velký a stavěný jako já. Na límec košile mu spadaly stejné vlasy. Z obličejů, který byl každým coulem podobný, ale s tvrdými rysy, na mě hleděly ty samé oči. „Ty jsi venku,“ hlesl jsem a on pokrčil rameny. „Co tady děláš?“

„Věř tomu nebo ne, hledám tě.“

Z jeho zadní kapsy se vynořila půllitrová láhev. Odšrouboval víčko a nabídl mi doušek. Když jsem zavrtěl hlavou, pokrčil rameny a zastrčil láhev zpátky.

„Pamatuješ se na Chance,“ prohodil jsem.

„Čau, prcku.“ Chance při tom posměšném tónu vzdorně zvedl hlavu, kdežto Jason tam stál a vypadal netečně, nebezpečně a znuděně. „Proč jsi neskočil?“ Hloupě jsem pokrčil rameny a Jason přikývl, jako by to chápal. „Byl to ale pohled, co?“

Měl na mysli ten den, kdy skočil náš bratr. Robert byl nejlaskavější a měl jsem ho nejradši. „Byl jsi už doma?“ Zavrtěl hlavou. „Půjdeš tam?“

„Po tom, co bylo posledně? Myslím, že ne.“

Pak se ušklíbl, byl to první opravdu povědomý výraz, který jsem u něj dřív vídal. Drsný úsměv a nad ním rychlé mrknutí. Pokud jste se Jasonovi líbili, mrknutí říkalo: *Život je fajn, rád tě vidím*. Pro ostatní to neplatilo. Ještě na střední škole dospělí muži před tím mrknutím a úšklebkem ustupovali, a to bylo předtím, než ten zpropadený Vietnam zasadil do mého bratra válku, smrt a bůhvíco. Teď byl klidný, ale to se

mohlo naráz změnit. Babí léto. Smrtící mráz. Jason v sobě choval obě polohy a ty si mohly velice rychle vyměnit místo.

Zapálil si další cigaretu. Pozoroval jsem ho při tom a přičilo se mi, jak moc se podobá našemu mrtvému bratrovi. Kdyby tu na místě Jasona byl Robert, sevřel by mě se smíchem v náručí. Stiskl by mě tak silně, že bych nemohl dýchat, pak by mě odstrčil, pocuchal by mi vlasy a řekl by: *Bože, tys nám ale vyrost.* Často jsem uvažoval, jestli ho válka změnila tak, jako změnila Jasona. Byl v těch posledních dnech tvrdší? Nebo to byla Robertova dobrota, která ho nakonec zabila, změkčilost, kterou můj druhý bratr postrádal?

„Co děláš zítra?“ zeptal se Jason.

„Nevím. Asi se budu jen tak poflakovat.“

„Tak si to dejme spolu, my dva. Ty máš auto. Já znám pár holek.“

S cigaretou v puse se usmál, pak vtáhl kouř a vypustil ho nosem. „Tak jsme to s Robertem dělávali, víš. Okresní silnice a vychlazené pivo, život před válkou. Co ty na to? Mohlo by to být jako za starejch časů.“

„Jaký holky?“ zeptal jsem se.

„Koukni na toho cvoka,“ zakroutil Jason nevěřičně hlavou a pohlédl na Chance. „Co na tom záleží? Nevěříš mi?“

„Ne že bych...“

Váhal jsem a Jasonův úsměv se vytratil. „Neříkej, že je za tím matka.“

„Vždyť víš, že jo.“

„Ty hodláš zahodit den se dvěma fajn ženskýma a svým dlouho ztraceným bratrem jenom proto, že by to máti mohlo rozrušit?“

„Nejsi v obraze, brácho. Nevíš, jak na tom je.“

„Nech mě hádat. Panovačná? Všechno jí je hned jasné?“

„Nazval bych to přehnaně starostlivá.“

Jason zavrtěl hlavou a dal si pořádný lok z láhve. „Nemyslíš, že by Robert chtěl, abysme se my dva stýkali? Copak bys tam v hloubi duše neřekl, že i táta si myslí, že je to špatně, když nás máma drží od sebe? Ale poslouvej, víš ty co? Jak chceš, mně je to fuk.“ Odcvrkl cigaretu a předvedl ten

nejzářivější, nejchladnější pohled, co jsem kdy viděl. „Jestli nejsi dost chlap...“

„To neříkej, Jasone.“

„Dost chlap. Dost zralej.“

„Jdi se vycpat, vole.“

Znovu se zašklebil a vrhl pohled na útes. „Kdybys byl dost chlap, skočil bys. Bejvals jinej tvrdák. Pamatuješ, jaký to bylo?“

Zářivé oči představovaly výzvu a já jsem v sobě pocítil stejný chlad. „Jako bys ty snad skočil,“ přešel jsem do útoku.

„Kdykoli.“

„Ani náhodou.“

„Vážně?“

„Smrtelně vážně.“

„A co teda takhle? Já teď skočím a zítra si vyrazíme, ty a já. A nejen to, navíc řekneš mámě, co provádíš. Řekneš jí o všem – o mně, o holkách –, to všechno jí vyklopíš a uvidíš, co ti na to poví.“

Zíral jsem na útes a myslel na matku. *Jiný druh římsy. Jiný druh smrti.* „Chápeš, čeho se bojí, ne?“

„Ne asi,“ odtušil Jason. „Myslí si, že půjdeš do války, protože do ní šel Robert, protože jsem do ní šel já, nebo že se rozhodneš, že je suprový bejt jako já, že tě možná zavrou nebo se dáš na drogy nebo nedejbože opícháš nějakou buchtu. Vůbec mi přijde, že se hlavně bojí, že se naučíš myslet sám za sebe. Máš to vůbec dovolený, bratříčku? Vytvářet si názory? Žít vlastní život? Ví vůbec, že jsi tady?“

Neodpověděl jsem. Nebylo třeba.

„Dohodneme se takhle.“ Jason přistoupil blíž a položil mi paži na rameno. „Já skočím a v sobotu si vyrazíme. Na celý den. My dva.“ Zmáčkkl mi krk. „Bratr by měl znát svého bratra.“

Hleděl jsem do těch zářících chladných očí a uvnitř se něco kroutilo, jako vazelína na starém kovu. Chtěl mě vůbec poznat, nebo do mě jen tak šťoural? Přehrál jsem si jeho návrat z války: hořkost a nezodpovězené otázky, rodinné hádky a všechno to, co změnil. Kolik dní trvalo, než ho poprvé

zavřeli? Za jak dlouho začal brát heroin? Ustoupil jsem od toho, co jsem viděl v těch očích, a on spustil paži k boku. „Nechci, aby ses kvůli mně zabil.“

„Dohoda je dohoda, bratříčku.“

„Myslím to vážně,“ řekl jsem.

„Já vím.“

Ušklíbl se a mrkl, tolik se podobal našemu mrtvému bratřovi, až to bolelo. Skopl boty, shodil ze sebe košili a já jsem spatřil všechna ta místa, kde byl zraněn ve válce, otvory po střelách, spáleniny a zubaté jizvy. Chance vedle mě jako by oněměl a jenom napjatě zíral.

„Kristepane,“ vydechl.

„Zmlkni, Chanci.“

Jason si mého kamaráda vůbec nevšímal, ale nejspíš to tak mělo být. Tohle byla jenom naše věc. „Proč to děláš?“ zeptal jsem se.

„Ty víš proč.“

„To teda nevím.“

„Nebud' labuť. Víš přesně proč.“ Vrazil mi do ruky cigarety. „Drž mi je v suchu. Pak si budu chtít zapálit.“

„Jasone, poslouchej...“ Došla mi slova.

Obrátil se a odcházel. Chance se krátce, nepřirozeně zasmál. „Ani náhodou, vole. Ani náhodou neskočí.“

Lidé civěli, jak můj bratr rázuje vzhůru na kamenitou pláž, a já jsem si pomyslel, že někteří ze starších kluků ho poznali. Pár jich do sebe šťouchlo a šeptali si, ale Jason nehleděl napravo nalevo. Skočil po hlavě do vody a vklouzl na několik vteřin pod hladinu. Když se vynořil, pomalým kraulem se vzdaloval od břehu.

„Ani náhodou,“ mumlal Chance. „To kurva nedá.“

Na druhé straně lomu se Jason vytáhl na čelo útesu a proti skále vypadal bledě. Lezl nahoru bez námahy a s elegancí, a když dosáhl vrcholu, slova o jeho totožnosti už se roznesla po pláži. Poznal jsem to podle šeptání.

Jason French.

Vietnam.

Vězení.

Několikery oči mě vyhledaly, ale ignoroval jsem je. Becky Collinsová hleděla mým směrem, ale i to mi připadalo jako končící zlý sen. „Udělá to,“ prohlásil jsem a v té chvíli jsem měl pocit, že stojím vedle něj. Stejný vítr olizoval kamení a voda dole byla chladně šedá a nepřátelská. Jediným rozdílem bylo ticho, když Jason rozpráhl paže. Nikdo nepromluvil ani nevykřikl a v následujících letech budu přisahat, že se utiřil vítr, a zmlkli dokonce i ptáci.

Bože, prosím...

Modlitba se dostavila v okamžiku, kdy už jsem neměl pochyb. Cítil jsem jeho dech, jako by byl můj vlastní, jeho prsty u nohou, když se na ně přenesla váha. Vnímал jsem ohyb jeho kolen, to odhodlání, tu chvíli, kdy mu vlastní život nepatřil.

„Ježíšikriste.“

Chance ta slova vyslovil, když se můj bratr odrazil a mezi jeho nohama a skálou se rozprostřela obloha připomínající žmolky. Visel na neviditelných šňůrách a vypadal, jako vypadal náš starší bratr: světlo na jednom boku, oblouk jeho hrudi a paží. V té chvíli byl znehybnělý a dokonalý a pak ho váha ramen táhla dolů; a najednou mi bylo znovu třináct a dusil jsem se: a někde hluboko jsem slyšel stejná slova.

Jedna Mississippi.

Dvě...

Počítal jsem jako tehdy za Roberta a bál se, že druhý bratr zemře. Čekal příliš dlouho, paže stále rozpražené, když mi v mysli zaznělo *tři Mississippi* a přineslo s sebou strašlivou jistotu.

Dopadne špatně.

Roztříští se.

Ale v poslední chvíli se mu ruce spojily a jako špička nože prořaly hladinu, aby nechaly mého bratra projít. Zmizel v černé vodě a já nedýchal, dokud jsem ho zase nespatriil, jeho hlavu nad hladinou, ty dlouhé paže rázující ke břehu. Chance něco říkal, ale mě napůl ohlušil zvuk podobný řvoucímu větru.

Pomyslel jsem si, že je to krev uších.

Nebo to možná jásalí lidé.

3

Po zbytek dne jsem přemýšlel o svém bratrovi, jeho skoku a o dohodě, kterou jsme uzavřeli. *Sobota. My dva.* U večere jsem to matce neřekl, i když jsme jedli v trapném tichu a ona otevřela dveře, jako by nás chtěla přimět k hovoru. „Neviděla jsem na příjezdové cestě Kena?“

Když tu otázku položila, hleděla do talíře. Střetl jsem se s otcovým pohledem, ale ten mi ani náznakem nic neprozradil. „Přišel za mnou,“ odpověděl.

To byla pravda, ale ne celá. Parťák mého otce mě našel v lomu a trval na tom, že mě doprovodí domů. Řekl: *Slíbil jsem tvému otci, že se o to postarám*, víc ani ťuk. Nezmínil se o Jasonovi ani o klucích, které viděl popíjet, ani o tom, jak jsem sebou provinile trhl, když se náhle objevil. Hleděl na Jasona těma nehybnýma policajtskýma očima, pak si se stejnou neskrývanou nechutí změřil Chance. *Neměl by sis taky dát odchod?* Na příjezdové cestě se ujistil, že dojdu domů, a pak čekal, až se za ním zastaví můj otec. Jejich rozhovor jsem neslyšel, ale od dveří jsem viděl, že mě otec sleduje stejnýma policajtskýma očima.

„Dneska jsi nebyl ve škole,“ řekla matka.

„Byl jsem v lomu.“

„Já vím, páteční maturitní volno je tradice, ale v pondělí jdeš zase do školy. To znamená domácí úkoly, testy, závěrečné zkoušky. To, že se blíží konec roku, neznamená flákání.“

„Ano prosím.“

Napíchla na vidličku kousek salátu, to byla taky součást jejích tanečků. Žádná zmínka o Robertovi, Jasonovi nebo válce. Nebyl jsem si jistý, kam její mysl odplouvala v tichu mezi otázkami, ale předpokládám, že někam do budoucnosti nebo na nějaké jiné světlé místo.

Otec ty tanečky rovněž znal: udržovat věci prosté, jednoduché a povrchní. „Už jsi zvažoval nějakou letní brigádu?“

„Chtějí mě najmout do loděnice.“

„Zase?“

Byl zklamáný, ale já lodě, vodu a vůni paliva miloval. Zamračil se ještě víc, ale nemohl se vážně přít. Na podzim budu na koleji. To znamenalo odklad. Škrobeně se usmál a matka upila doušek vína.

Ale na mě tanečky nefungovaly. „Věděli jste, že Jasona pustili z vězení?“

Otázka dopadla jako bomba. Matka se zakuckala vínem. Z otce vypadlo: „Synu...“

„Měli jste mi to říct.“

Hněv se dostavil nečekaně, náhle a bez jasné příčiny. *Kvůli tomu, jak manipulovali s mým životem? Kvůli tomu, co jsem cítil, když můj bratr padl?* Jen ta emoce byla jistá, ten nepovědomý vztek.

„Kdo ti to řekl?“ zeptala se matka.

„Viděl jsem ho. Mluvili jsme spolu.“

Ubrouskem si otřela koutky úst. „Předpokládám, že o mně?“

„Asi na tebe taky přišla řeč.“

Uhladila si ubrousek v klíně a odvrátila se.

„Tys to ale věděla, že jo? Vědělas, že je zpátky.“

„Mysleli jsme, že bude lepší držet vás dva od sebe.“ Její pohled byl tentokrát přímý, neprovinilý. Seděla klidně a zpříma, elegantní žena. „Chceš vědět proč?“

„Změnilo se něco od té doby, kdy jsme to probírali naposledy?“

„Pro mě ne.“

Obrátil jsem se k otci: „Tati?“

„Nech nás to probrat nejdřív s ním, jasný? Po vězení. Po vši té době. Nech nás si ho proklepnout. Nevíme, co má v plánu ani proč se vrátil.“

„A až to budete vědět?“

„Pak budeme vědět, na čem jsme.“

Pohlédl jsem z jednoho na druhého. Nic se nezměnilo. Nikdy se nic nezmění. „Omluvíte mě?“

Matka zvedla sklenici: „Máš v plánu sejít se s ním znovu?“

„Ne,“ zalhal jsem.

„Mluvit s ním po telefonu?“

„Ani nevím, jestli nějaké má.“

Zkoumala mě očima, které byly stejně chladné jako bratrovy. „Jsi pořád můj hodný chlapeček?“

„Snažím se.“

„Máš mě rád?“

„Jistě.“

„Zlobíš se?“

„Už ne.“

Další doušek. V očích žádná změna. „Sklidř nádobí.“

Odnesl jsem nádobí do kuchyně a po zadním schodišti jsem vyšel do svého pokoje. Jakmile jsem byl uvnitř, zavřel jsem za sebou dveře a pokoušel jsem se dívat na to místo, jako kdyby mi nepatřilo: plakáty, staré hračky a plastové trofeje. Když otec zaklepal na dveře, bylo po deváté.

„Pojď dál.“

Otevřel dveře a překvapilo ho, v jakém je pokoj stavu. Plakáty dole. Polovina mých věcí v krabicích. „Co to má znamenat?“

Pokrčil jsem rameny a pokračoval v balení. „Prostě jsem potřeboval změnu.“

Podíval se do jedné krabice, potom do druhé. „Tohle dáváš pryč?“

„Zřejmě jo.“

„Tvoje komiksy?“ zvedl stoh z krabice naplněné do poloviny. „Sbíral jsi je od osmi let.“ Neodpověděl jsem. Vrátil komiksy zpátky a usadil se na okraji postele. „Pokud jde o tvou matku...“

„Nemusíš nic vysvětlovat.“

„Rád bych si o tom promluvil.“

„Bojí se, že mi Jason zničí život. To není žádná novinka.“

„Nebude to navždy, synu.“

„Už to trvá roky, tati. Pět let mi zakazuje všechny sporty nebo chodit s holkama. Nesmím jezdit kempovat ani lovit. Sotva mě pustí z domu.“

„Dovolila ti auto.“

„Protože jsem si ho sám zaplatil.“

„Ale dovolila to.“

„To jo, ale je to jediná férová věc, kterou udělala.“

„Nic není fér, synu. Není fér, že Robert zahynul nebo že se Jason tak změnil. Pro tvou matku není fér mít takové obavy a není fér, že takové věci dopadají na tebe. Prostě mi pomoz. Drž se od Jasona dál, aspoň na chvíli.“

„Je to můj bratr.“

„Já vím, že je, ale některé věci o Jasonovi nevíš.“

„Co? Že jel v drogách? Že ve válce zabíjel lidi?“

Otec se zamračil a upřeně hleděl na podlahu, méně jistý než obvykle. „Tři čtyři dny, jenom chvílku.“

„Měl jsi mi říct, že je zpátky.“

„Zlobíš se. To chápu. Přesto potřebuju, abys mi to slíbil.“

„Slíbit ti to nemůžu.“

„Ani kvůli matce?“

„Dokonce ani kvůli tobě.“

Hleděl jsem na něj a on mi můj pohled oplácel; nakonec mě tak opustil: v tichu, které hovořilo o otcích a synech a obtížných pravdách. Nemohl jsem se odvrátit od Jasona, ne po ztrátě Roberta.

Myslím, že to otec pochopil.

Že to možná schvaloval.

French zastavil tři metry od dveří a chvíli vzpomínal, jací byli jeho synové před válkou: Robert, lehký úsměv, ušlechtilá povaha, a Jason, sardonický, brilantní, občas krutý. Gibbyho obdiv k Robertovi byl od počátku zjevný, ale Jasonovi se podobal víc, než byl ochotný připustit. Měl stejně hluboký pohled a sebevědomí, tentýž ostrovtip. Gibby však měl dobré srdce

a to byl jediný důvod, proč tolik let ustupoval pošetilým požadavkům své matky. Žádné dívky. Žádný sport.

„Zatraceně, Gabrielle.“

V její přehnaně starostlivé povaze nehrála racionalita žádnou roli. Roberta povolali v rámci odvodu, Jason tomu ušel jen proto, že se narodil dvě minuty po půlnoci, což z nich udělalo dvojčata s odlišným rokem narození. V den, kdy Robert odjel do Vietnamu, Gabrielle plakala a při zprávě o jeho smrti se úplně zhroutila. Robert byl její první a nejoblíbenější. Gabrielle by tuto pravdu nikdy nepřiznala, ale její výkřiky ve tmě té hrozné noci Frenche dosud strašily ve vzpomínkách.

Měl to být Jason!

Měl to být on!

Pokoušel se ta slova zadusit, ale dodnes věřil, že se tehdy nesla celým domem. Jak dlouho trvalo, než se Jason přihlásil?

Dva dny?

Tři?

French si zhluboka povzdechl, tváře v dlaních měl drsné. Odstrčil se od zdi, odebral se ke dveřím ložnice a nahlédl dovnitř. Gabrielle ležela na své straně lůžka. Tiše prošel kolem a zvedl z prádelníku zbraň a policejní odznak.

„Jdeš ven?“ Převalila se ve změti prostěradel.

„Vzbudil jsem tě? Promiň. Spi.“

„Gibby je v posteli?“

„Přikrytý a v bezpečí.“

„Kam jdeš?“

„Volali mi,“ řekl. „Může se to protáhnout.“

„Kolik je hodin?“

„Ještě není tak pozdě. Jdi spát.“

Políbil ji na tvář a ona se znovu otočila a nechala vystavenou křivku ramene a pramen vlasů. Měl kvůli té lži špatné svědomí, ale kdyby věděla, co má v úmyslu, došlo by na výčitky a pláč a nespala by vůbec.

Venku French vklouzl za volant a vyrazil po dvouproudovce ke státní silnici, která ho zavede do Charlotte. Jako městský policista se vždycky cítil odpovědný za život za hranicemi města, ale v prvé řadě byl otcem a život ve městě měl už

celé roky tendenci upadat. Bylo by snadné klást to za vinu válce, ale ten posun byl zásadnější. Lidé byli lhostejnější než dřív. Zamykali a na ulici odvraceli zrak. Mezi sousedy bylo méně důvěry a nikdo taky neměl rád policisty. Bylo tomu tak přinejmenším od střelby na Kentské státní univerzitě, od rasových nepokojů v New Yorku a Wilmingtonu, povstání v Attice a pumových útoků ve Wisconsinu. Dokonce i v takto malém městě – půl milionu lidí – viděl French věci, které si neuměl představit, nejen protesty a nepokoje, ale pálení podprsenek a pálení vlajek, explozi bezdomovectví, bídy a drog. Pro unavené oči byl problém širší než rozpadlé rodiny nebo ztracená loajalita, či dokonce rozpadlá města. Země byla zraněná a v bolestech. Bylo *rozdělená* příliš silné slovo?

Jakmile překročil hranice města, pokračoval French kolem parcel a obchodních zón, pak do centra, kde se budovy tyčily do výšky dvaceti třiceti podlaží a lidé postávali na chodnících. Restaurace byly plné, stejně jako noční kluby a bary. Hlavní tah byla čtyřproudovka a auta po ní projížděla pomalu, pak se otáčela, aby si to zopakovala. Jeho zájem byl v podstatě povrchní, ale zraky lidí si jeho hlídkový vůz stejně našly, jako kdyby měl na boku napsáno *polda*.

Hlouběji ve městě French zvolnil, když se blížil ke skoro kilometrovému pásu opuštěných továren postavených koncem 19. století. V rámci experimentu na obnovu města došlo k pokusům o revitalizaci, ale vytoužený příliv obyvatelů luxusních bytů se nikdy nedostavil. Budovy teď byly většinou prázdné. Bylo tu pár obskurních hotýlků, několik zuby nehty se držících umělců, nějaké průmyslové sklady. Budova, o níž mu šlo, stála na posledním rohu nejhoršího bloku, takže dojížděl tiše a stejně tiše vystoupil z auta. Mezi světly publičního osvětlení, od sebe značně vzdálenými, se rozlévala temnota a v ní bylo vidět pohyb, odlesky skla a kouř z cigaret v místech, kde se lidé shlukovali na nakládacích rampách a rozpadlých schodech.

„Viděl někdo Jimmyho Chmatáka?“ French se přiblížil k jedné skupině mužů na rampě, nohy měly natažené a zády se opírali o cihlovou zeď. Pohlédli na odznak, ale ani se

nenamáhali skrýt jehlu. „Hej. Jimmy Chmaták. Viděli jste ho?“ Jeden z feťáků pootočil hlavu a slabě mrkl. French zvedl desetidolarovku. „Dostane ji ten, kdo mi to řekne první.“

„Á, čéče, myslím, že jsem ho zahlíd...“

„Ty ne.“ French toho člověka znal jako notorického lháře. „Vy dva. Jimmy Chmaták. Nejdou ho sebrat. Chci si jenom promluvit.“ Vytáhl ještě pětidolarovku a všichni tři feťáci ukázali na starou fabriku přes ulici. „Jestli lžete, vrátím se. Prachy si vezmu a s nimi i váš matroš.“

„Néé, čéče. Nekecám. Jimmy Chmaták. Rovnou támhle.“

French předal bankovky a přešel ulici. Kráčel po sklených střepech a nespustil oči ze dveří o tři schody níž. Postávaly tam dvě holky. *Šlapky*, pomyslel si. Zahlédly ho a rozdělily se. Nechal je jít. Otevřenými dveřmi viděl matrace, staré pohovky, svíčkový vosk rozteklý po podlaze.

„Hej... pane poldo.“

Ozval se feťák tak hubený, že by ho slušný větrík mohl nadzvednout a odfouknout. Seděl na pohovce, bosý, bez košile a napůl mimo.

„Hledám Jimmyho Chmatáka.“

Feťák ukázal do dlouhé temné chodby.

„Je sám?“

„Ani hovno, chlape...“

Feťák se dlouze zašklebil a French si pomyslel: *Ne, není sám*. Když procházel chodbou, objevil další místnosti a další feťáky. French byl příliš utahaný na to, aby měl nějaké pocity, ale napětí se v něm poněkud zvýšilo.

Na druhém konci budovy se chodba točila doprava a končila u ocelových dveří pod holou žárovkou. French sevřel v dlani revolver a dvakrát zaklepal. „Policie. Hledám Jamese Manninga zvaného Jimmy Chmaták.“ Kdyby šlo o zatčení, měl by French muže za sebou, u zadního vchodu a také venku v uličce. Manning však nikdy nebyl zatčen pro distribuci drog. Byl příliš chytrý, příliš kluzký. „No tak. Otevři.“

Bušil do dveří, dokud nezaskřípal kov a uvnitř nevyklouzla západka. Dveře se otevřely na délku řetězu a ukázal se kousek obličeje, bledá kůže a lhostejné oko.

„Povolení.“ Nebyla to otázka.

„Řekni Jimmymu, že je tu detektiv French a chce si promluvit.“

Hlava se otočila. „Jó, je to, jaks povídal.“

„Tak ho puš dovnitř.“

Dveře se zavřely a řetěz zaskřípal. Když se znovu otevřely, viděl French Jamese Manninga v koženém křesle s rukama za hlavou a nohama zkříženými v kotnících. Byl to čtyřicátník, místní, šmejda. Muži, kteří byli s ním, byli dokonalá směs barvy kůže a věku. V místnosti se nenacházely drogy, zbraně ani peníze. Ty v budově budou, ale u jiných chlapů v jiných místnostech.

„Detektiv French.“ Manning rozpráhl ruce v posměšném vítacím gestu. „Říkal jsem si, že byste se dneska večer mohl ukázat.“

„Takže víš, že je venku.“

„Váš syn není zrovna tichošlápek, takže jo. Slyšel jsem to.“

French vstoupil do místnosti. Celkem pět mužů. Usmíval se jenom Manning. „Prodal jsi mu něco?“

„Nechápu, o co vám jde.“

„Chci vědět, jestli bere.“

„Heleďte, svět je plnej těch, co něco chtěj. Já chci. Vy chcete.“

Dva muži se přesunuli mimo Frenchův dohled; všiml si toho, ale nestaral se o to. „Víš, kde je, nebo ne?“ Manning ukázal prázdné dlaně a předvedl odlišný úsměv, z něhož se Frenchovi uvnitř dělalo špatně. Neměl se do toho pouštět. Měl by vědět, kde najde vlastního syna. „Máš dítě, že? Dceru?“

Manningův úsměv zmizel. „Ty dva nesrovnávejte.“

„Jenom říkám...“

„Váš syn je feťák. Mý dceři je osm.“

„Ale jako otec...“

„Na to vám seru.“

„Takže?“

„Něco za něco.“ Manning se v křesle naklonil dopředu. „Já začnu, abyste věděl, jak to funguje. Vašemu synovi jsem nic neprodal. Tahle laskavost je gratis. Můžu vám taky říct, kde je, ale to vás bude něco stát.“

„Laskavost na oplátku.“

„*Policejní* laskavost.“

French se nadechl a zadržel dech, aby se uklidnil. Nejradši by je všechny zavřel nebo zmlátil, až by měl ruce rozbité do krve. „Nežádám o ledvinu,“ zareagoval konečně French. „Laskavost by měla být přiměřená.“

„To je hezký slovo.“

„Kde je, Jimmy? Nebudu se ptát znovu. Odejdu a se mnou odejde i ta laskavost.“

Manning se opřel v křesle. Tři vteřiny, pak pět. „Znáte Charlieho Spellmana?“

„Měl bych?“

„Dealer. Rádoby velká ryba. Má dům na křižovatce Water Street a Desátý, jeden z těch malejch nájemních. Váš kluk zaparkoval tam.“

„Jestli je ta informace správná, máš jednu u mě.“

„To mám, detektive. Jednu zasraně přiměřenou laskavost.“

French šel zpátky špinavou chodbou a ignoroval smích, který se nesl za ním. Měl vztek a cítil se pošpiněný a tyto pocity se ho držely celou cestu na Water Street a Desátou, tichou křižovatkou v dělnické čtvrti domků s dvorky, kde žili dobří i zlí lidé. Znal tu oblast od doby, kdy sloužil jako uniformovaný zelenáč. Většina zásahů se týkala domácího násilí, vandalismu nebo opilosti na veřejnosti. Bylo tu málo násilných trestných činů, vražda téměř žádná. Beze spěchu zkoumal domy poblíž křižovatky, zapnul rádio a požádal dispečink o typ a rok výroby všech vozidel vlastněných jistým Charlesem Spellmanem. Netrvalo to dlouho.

„V záznamech je Ford Maverick, ročník 1969, státní poznávací značky LMR-179, registrovaný na Charlese Spellmana, narozeného 21. 9. 1950.“

„Díky, dispečinku. Mám to.“

Mavericka našel na úzké příjezdové cestě pět domů od křižovatky na západní straně bloku. Měl sjeté pneumatiky. Barva matněla skvrnami od základního nátěru. French posvítíl baterkou skrz sklo a zahlédl nepořádek na podlaze,

ale nic nezákonného. Když se blížil k domu, zahlédl pohyb mezi závěsy, slyšel hudbu a smích. Zaklepal a dveře mu otevřela hezká dívka. Měla na sobě zvonáče, tričko bez ramínek a v tváři modré oční stíny, které se ve světle třpytily. Byla opilá, ale přátelská. Na kořeni nosu měla drobné pihy.

„Nazdar, pojď dál. Chlast je v kuchyni. Charlie tu někde pobíhá.“

Otočila se a nechala dveře otevřené, a tak vešel dovnitř. V první místnosti bylo asi tucet lidí a v chodbě a přilehlém pokoji viděl další. Ve vzduchu visel modrý dým. Část byla z trávy. Cestou dovnitř zachytil French pár nesouhlasných pohledů, ale nevšímal si jich. Všechny ostatní byly blažené a duchem nepřítomné. Jakýsi pár si to rozdával na schodišti. Několik dívek tančilo v koutě, zatímco se na gramofonu točila deska *Brown Eyed Girl*.

V úzké chodbě se natočil bokem, aby jeho rozložitá postava prošla kolem pohledného chlapce a skupiny dvacátnic. „Jason French?“ zeptal se první, která si ho všimla, ale ta zavrtěla hlavou. Na konci chodby nahlédl do kuchyně. V kádích s ledem stály dva soudky piva a otevřené láhve lemovaly po celé délce oba pulty. Muži tu byli starší, s kníry a kotletami. „Neviděl tu někdo Jasona Frenche?“ Nikdo neodpověděl, a tak si French vybral toho, který sem nejmíň zapadal a vypadal nejvíce nejistě. „Co ty? Znáš Jasona Frenche?“

Mladík vrhl pohled na své přátele. „Nahore, chlape. Ale na návštěvníky není nijak zvědavěj.“

„Který pokoj?“

„Co...“

„Drž hubu, vole. Nemluvíme o Jasonovi, dokud Jason neřekne.“

Nato se skupina uzavřela, běžná reakce. Pro jisté muže měl Jason skoro božskou přitažlivost. Přihlásil se na vojnu, aby pomstil padlého bratra, odkroutil si tři turnusy a choval se se samozřejmou mužskou suverenitou. Měl jizvy a neohýbal se, odseděl si celý trest. Tato aura se nad Jasonem stále vznášela, ale French už toho měl plné zuby, toho všeho. Odhrnul okraj saka a odhalil odznak a zbraň v pouzdře. „Ptal jsem se který

pokoj.“ Po třiceti letech u policie byl v těchhle věcech dobrý. Uměl rány rozdávat i přijímat. Dodávalo mu to sebedůvěru, která sahala za odznak a zbraň. „No tak, hoši, je to jednoduchá otázka. Ne? Nikdo? Tak jo, jak chcete. Já se teď pújdu nahoru podívat po Jasonovi, a jestli někoho z vás načapám na schodech, v chodbě nebo vůbec někde blízko sebe, budu to brát osobně. Jasný?“

Počítal do pěti a pak se otočil ke schodům. Nikdo ho nenásledoval. O patro výš bylo odpočívadlo a čtvery zavřené dveře. Za prvními byla koupelna, prázdná. Za druhými ložnice a dveře byla zamčené. „Jasone?“

Uvnitř zaslechl nějaký šramot a pak slabě: *A do prdele...*

„Otevři, synu. Chci si jenom promluvit.“

„Teď není vhodná chvíle.“

„To u tebe není nikdy.“

„Řekl jsem, ať vysmahneš.“

„Když jinak nedáš...“

French uchopil otočnou kliku do jedné ruky, zatlačil rameňem na dveře a cítil, že zámek povoluje. Laciný kov. Laciné dveře. Uvnitř svítila jediná lampa pod červenou látkou, která změkčovala světlo a vrhala stíny na kůži mladé ženy. Seděla obkročmo na Jasonových bocích a pomalu a rytmicky na něm rajtovala. Ruce měla zvednuté za krkem a spojené pod pramenem dlouhých černých vlasů. Možná že neslyšela, že dveře povolily. Možná jí to bylo jedno. „Tyro, zlato. Přestaň.“ Jason zvedl bradu a poplácal ji po boku. „Dáš nám chvilku?“

Sklouzla z postele, oblékla se s naprostým nedostatkem studu nebo rozpaků. French odvrátil oči, ale ona si dávala na čas, pohybovala se po pokoji a sbírala své poházené oblečení. Když byla nakonec oblečená, políbila Jasona dlouze na ústa, pak se protáhla kolem Frenche a řekla: „Prase.“

„Hezky,“ odpověděl. „Díky za poklonu.“

Ukázala mu prostředníček a on sledoval, jak odchází. Na posteli byl Jason zakrytý do pasu, v načervenalém světle se leskly jizvy z bojů. Sáhl po krabičce cigaret, jednu vyklepal a zapálil si. „Právě jsem vyšel z vězení, táto. Tos mi nemohl dát ani pět minut pokoj?“

„Pochybuj, že co jsi vyšel, byla tohle tvoje první holka.“
Jason si podložil hlavu dlaní a vyfoukl na otce kouř. „Co chceš?“

„Neřekl jsi nám, že se vracíš.“

„Nemyslel jsem, že to budete chtít vědět.“ Vztek. Odtažitost. Další oblak kouře. „Proč ses teda zastavil? Doslechl ses o zítřku?“

„Co bude zítra?“

„Bratři se budou bratřit. Předpokládal jsem, že jsi tady, abys to zarazil, protože Gibby je nejmilejší syn a máma je taková křehká květinka.“

„Nech si prosím tě ty neuctivé poznámky.“

„Není to snad přesnej výraz? Květinka. Sněhová vločka. Popel v náhlém poryvu větru.“

Jason napodobil prsty prášení popela. „Jsi sjetej?“ zeptal se French. „Máš v sobě něco právě teď?“

„Počítá se tennesseeská whisky?“

Jason naklonil láhev a v tváři se mu zračila všechna jeho rozmrzelost: vniknutí do soukromí, otázky, poslední roky jeho života.

„Gibby není nejmilejší syn. Je jenom ještě mladý.“

„V jeho věku Roberta povolali.“

„To je něco jiného.“

„To není vůbec nic jiného. A víš, v čem je celá ta tragédie, ten skrytej vtíp?“ Další lok whisky. „Gibby byl tehdy z nás tří ten nejtvrdší. Bylo mu třináct a dokázal s náma oběma držet krok: na túrách, na terénních motorkách, v lovu, ve rvačkách. Ten kluk před ničím neuhnul. A co je z něho teď?“ Jason zabodl cigaretu do vzduchu. „Je k pláči, co jste s ním provedli.“

„Tohle je od tebe dost nespravedlivé.“

Jason si povzdechl, jako by ho to náhle začalo nudit. „Co chceš, táto? Chceš, abych vypadl, odešel z města nebo se držel dál od svého jediného bratra? Jestli je to tak, pak to řekni a jdi. Nevzejde z toho nic dobrého, ale alespoň budeme oba vědět, na čem jsme.“

French se snažil najít odpověď, ale jednoduché odpovědi mu došly. Měl toho chlapce rád, ale neznal ho. „Takže zítra? Bratr s bratrem?“

„Gibby vám to měl říct.“

French přikývl. Neměl, co by dodal. „Přiveď ho v pořádku domů, jo? Žádné pitomosti, vylomeniny, nic protizákonného.“

„Rozumím, detektive.“

Jason se znovu napil a French v tom okamžiku chtěl udělat tolik věcí. Chtěl ze svého syna vymlátit ten vztek, zvednout ho a svírat pažemi tak silně, že by se všechny pochyby o nejmilejších synech, minulosti nebo lásce rozplynuly. Chtěl říct: *Jsi sakra můj syn a je mi jedno, cos udělal nebo co jsi zač, a dokonce i to, že mě nenávidíš.* Chtěl svého chlapce držet, dokud mu to nezaplaví srdce, až konečně vyjde slunce a jeho paže budou ztvrdlé bolestí. Místo toho znovu přikývl a odešel.

4

Když se otec vrátil domů, byl jsem vzhůru, z dlouholeté zkušenosti jsem věděl, jak je neobratný, když se snaží chovat tiše. Při všech těch pozdních nočních příchodech a dlouhých případech bych předpokládal, že zná každé uvolněné prkno v podlaze v domě. Neznal. Zaslechl jsem vrznutí v chodbě a chrastění ledu, když stál dlouhé vteřiny před mými dveřmi. Když jsem byl mladší, probudil mě, aby si popovídal, obyčejně o špatných dnech, kdy se nějaký případ zvrtl do slepé uličky, nebo když byl někdo nevinny zraněn nebo přišel o život. Nikdy nemluvil o podrobnostech, ale už ve dvanácti či třinácti letech jsem chápal, že chce mluvit o normálních věcech, aby se ujistil, že jeho vlastní děti jsou v bezpečí. Takové noci byly častější, když Robert odešel do války, a rázem skončily, když se vrátilo jeho tělo. Teď to probíhalo takhle: otec stál na chodbě a led chrastil ve sklenici.

Jakmile odešel, vrátil jsem se v myšlenkách k Jasonovi a útesu.

Bez váhání.

Dokonce se ani nepodíval.

Rozsvítil jsem lampu a otevřel krabici od bot plnou Robertových fotografií, některé byly pořízené, když byl ještě chlapec, další poslal z Vietnamu. Ty jsem si většinou prohlížel po nocích, jako byla tahle. Na některých vypadal vystrašeně, na jiných většinou ztraceně. Ne každý si toho samozřejmě všiml. Viděli by pohledného mladíka s náznakem úsměvu.

Ale já jsem znal Roberta líp než kdokoli jiný, dokonce líp než Jason. Naučil mě, jak při hledání svého místa ve světě pilně studovat a zároveň si užívat života. Rok od roku však bylo těžší si ho připomínat, a tak jsem se stále častěji probíral fotografiemi. Ty jsem viděl, když jsem zavřel oči. Robert v džungli s pohledem doleva nebo stojící s ostatními muži na kraji spáleného pole. Dokonce i den, kdy skočil z Ďáblovky římsy, se mi v duchu rozmazával. Místo toho jsem viděl Jasona a taky jsem cítil, jak mě k sobě stahuje. Co ode mě chtěl? Proč byl doma? Věděl jsem, co by řekl Robert, kdybych se ho mohl zeptat na zítřek.

Užiješ si života, Gibby, ale myslí při tom.

Slyšíš, co ti říkám?

Cítíš to?

Civěl jsem dlouho do tmy, pak jsem si natáhl džíny, vzal si z matčiny kabelky cigaretu a vyklouzl na zápraží. Hvězdy byly bledé, vzduch chladný. Zapálil jsem si a pocítil jsem v sobě něco jako válku. *Buď jako Robert, nebo jako Jason. Buď dobrým synem. Špatným.* Pomyslel jsem si, že bych mohl sebrat whisky, ale zavrhl jsem to.

To bych začal pít dost brzo.

A podle všeho i lhát.

Došlo k tomu právě na zápraží – v devět ráno, otec za sebou zavřel dveře právě ve chvíli, kdy jsem se pokoušel nepozorovaně a neúspěšně vyklouznout.

„Gibby, Gibby. Počkej.“

Snažil se z tváře setřít policajtský výraz, ale bylo to pro něj obtížné, někomu důvěřovat.

„Jo, táto?“

Byl bosý, v džínách a tričku s krátkým rukávem. „Kam jdeš?“

„Prostě ven.“ Poloviční lež.

„Zase do lomu?“

„Ještě nevím.“

„S Chance?“